

GŁOS ROBOTNICZY

PISMO POLSKIEJ PARTII ROBOTNICZEJ

TRÓJGŁOS BEVIN, ATTLEE, CHURCHILL

„Nie mogę zataić,” — mówił w tych dniach w Izbie Gmin angielski minister spraw zagranicznych Ernest Bevin, — że w Poczdamie zgodziliśmy się na znaczne zmiany granic Polski tylko z największym ociąganiem się na żądanie naszego Radzieckiego Sojusznika. Przesiedlenia na tak wielką skalę musiały wywołać głęboką reakcję w Niemczech... Nie widzimy żadnego powodu, dla czego mamy ratyfikować ustąpienie tak rozległych ziem na rzecz Polski, dopóki nie przekonamy się, że Rząd Polski wypełnił wzięte na siebie zobowiązania. Pragniemy również przetrwać życie gospodarcze na tych ziemiach tak, aby obszar ten nie stał się pustkowiem, z którego Niemcy zostali wysiedleni, a którego Polacy nie są w stanie zaludnić.”

Trudno o bardziej jasne pronieemieckie i antypolskie sformułowanie w ustach dyplomaty sojusznicznego państwa, członka socjalistycznej Partii Pracy. Błędem byłoby sądzić, że jest to opinia tylko ministra Bevina. Premier Attlee, premier rządu Partii Pracy, występując w Izbie Gmin w debatach nad polityką zagraniczną Wielkiej Brytanii solidaryzował się całkowicie z polityką Bevina.

Istotę i treść obecnej polityki zagranicznej rządu Partii Pracy najlepiej charakteryzuje okoliczność, że były premier z ramienia konserwatystów, Winston Churchill, znany ze swoich pronieemieckich i antypolskich wystąpień, w swoim przemówieniu w Izbie Gmin podtrzymał w całej rozciągłości wywody premiera Attlee i Bevina.

Bez względu na fakt, że podłożem niemal wszystkiego tego co usłyszeliśmy w sprawach polskich z ust Bevina, Attlee i Churchilla była chęć okazania pomocy i poparcia w akcji wyborczej swojemu protegowanemu — panu Mikołajczykowi, no i Niemcom, wyznania angielskich mężów stanu są dla nas cenne i z innego względu.

Z ust najbardziej powołanych do tego usłyszeliśmy stwierdzenie, że w POCZDAMIE ANGLOSASI ZGODZILI SIĘ NA GRANICE POLSKI NA NISIE I ODRZE TYLKO NA SKUTEK NALEGAŃ ZWIĄZKU RADZIECKIEGO.

DZIŚ KAŻDY NIE UPRZEDZONY POLAK MA MOŻNOŚĆ WŁAŚCIWIE OCENIĆ DO CZEGO PROWADZIŁ WZGLĘDNIE MOŻE PROWADZIĆ W POLSCE ORIENTACJA NA LONDYN, KTÓRĄ TAK USILNIE ZALECA PUPILEK CHURCHILLA, ATTLEE I BEVINA — MIKOŁAJCZYK.

Mówiąc bez obłonek — orientacja na Londyn — to Polska ściśnięta do granic między Bugiem a Wartą, Polska przekształcona w jakieś państwo bezsilne, pogrążone w nędzę, całkowicie uzależnione od Niemców i ich anglosaskich opiekunów.

Czy wielu znajdzie się w Polsce ludzi, którzy po tych oświadczeniach zechcą dalej brnąć w kompanii z p. Mikołajczykiem i faszystowskim podziemiem po wertepach orientacji londyńskiej?

Moralną stroną wystąpień pp. Att-

Hiszpania czeka na wolność

Nie będzie pokoju na świecie, dopóki reżim gen. Franco nie zostanie zlikwidowany — oświadczył Trygve Lie na plenum ONZ w Nowym Jorku

LONDYN (obsł. wł.). Z Nowego Jorku donoszą, iż wczoraj po południu odbyło się posiedzenie Zgromadzenia Generalnego ONZ. Sekretarz generalny ONZ Trygve Lie w swoim przeglądzie sytuacji międzynarodowej stwierdził, iż w Hisz-

panii mimo porażki państw osi trwa nadal reżim faszystowski, który jest powodem tarć międzynarodowych. „Nie będzie pokoju na świecie, dopóki Hiszpania nie zostanie przywrócona wolność” — oświadczył Trygve Lie.

Trygve Lie stwierdził z żalem, iż w sprawie kontroli nad energią atomową nie zostało osiągnięte porozumienie i że niektóre punkty prac komitetu do spraw energii atomowej zostaną przedłożone Zgromadzeniu Ogólnemu.

Omawiając doniosłą rolę ONZ, sekretarz generalny podkreślił wagę zawartych w Karcie zasad, dotyczących praw człowieka i podstawowych swobód. „Cyjnicy, — powiedział Trygve Lie — sądzą, że te słowa pozostaną tylko słowami. Mylą się oni. Miliony ludzi na całym świecie wierzą w Narody Zjednoczone. Nie możemy tych milionów zawieść.”

Na zakończenie swego przemówienia Trygve Lie oświadczył, że wyrok Trybunału Norymberskiego powinien stanowić ostrzeżenie dla wszystkich podżegaczy wojennych, którzy w przyszłości będą przeplacać życiem, taką działaność, jakiej dopuścili się skazani przed Trybunałem Międzynarodowy przestępcy hitlerowscy.

Nowy proces w Norymberdze

Dalsi współpracownicy Hitlera staną przed Trybunałem Sprawiedliwości

BERLIN (PAP) — Amerykańska służba informacyjna w Niemczech donosi, że szereg byłych ministrów hitlerowskich zostało przywiezionych z obozu koncentracyjnego w Dachau do Norymbergi, gdzie staną przed amerykańskim trybunałem wojskowym. Są to: b. szef kancelarii Rzeszy Otto Meißner, sekretarz kancelarii Rzeszy Hans Lammer, b. minister rolnictwa Walter Darré, jego następcą na tym stanowisku

Herbert Backe, b. wiceminister lotnictwa Erhardt Milch, b. minister spraw zagranicznych w rządzie Doenitza — Schwerin von Krosiock i b. minister poczty i telegrafów Wilhelm Ohnesorge. Wyroki, wydane przez amerykański trybunał wojskowy, będą ostateczne. Skazani nie będą mogli apelować, lecz jedynie odwołać się do łaski gubernatora wojskowego amerykańskiej strefy okupacyjnej.

Zilliacus demaskuje Andersa

Armia volksdeutschów i faszystów niemieckich, którzy walczyli przeciw demokracji — oto zwoleńnicy zbankrutowanego awanturnika

LONDYN (PAP). Podczas debaty nad brytyjską polityką zagraniczną zabrał głos Zilliacus, który poświęcił obszerny ustęp w swym przemówieniu zagadnieniom polskim. „Poczuwam się do obowiązku — powiedział Zilliacus — odpowiedzieć kilku mówcom, którzy poruszyli zagadnienia polskie. Muszę podkreślić, że armia Andersa to nie jest Polska. Armia ta nie obejmuje w ogóle żołnierzy, którzy walczyli po naszej stronie, gdyż podwoiła się ona po kapitulacji nieprzyjaciela.

Ci, którzy domagają się, aby Wielka Brytania mieszała się w sprawy polskie powołują się na układy, zawarte ze Stanami Zjednoczonymi i ZSRR.

Zwróciłem już w piętek uwagę na to, że tego rodzaju stanowisko jest niezgodne z zasadami prawa.

Otrzymałem jednak od przedstawiciela rządu niezadawalającą i niedołązną odpowiedź. Pragnę więc jeszcze raz podkreślić, że o ile układ międzynarodowy nie przewiduje, że mogą go interpretować poszczególne sygnatariusze, to interpretacja jego może nastąpić jedynie i tylko na podstawie łącznego porozumienia wszystkich sygnatariuszy. Jest to elementarna zasada prawa międzynarodowego. W tym stanie rzeczy z punktu widzenia przepisów prawnych nie mamy prawa mieszać się w sprawy polskie tak długo, jak długo nie uzyskamy na to zgody ZSRR i Stanów Zjednoczonych.

Uważam, że nie mamy również prawa moralnego do wystąpienia w sprawach polskich, skoro weźmiemy pod uwagę sytuację, jaka panuje w Grecji.”

LONDYN (obsł. wł.). Na zapytanie po-

bie, Bevina i Churchilla pomijamy. Wiemy już aż nadto dobrze, że dziś gdy niemieckie samoloty nie bombardują Londynu, nie możemy liczyć na wdzięczność angielskich polityków za krew przelaną przez Polaków w obronie tegoż Londynu, za krew, która wsiąka w piaski pustyni pod Tobrukami, w skały gór pod Narvikiem, pod Monte-Cassino i na wielu innych polach bitew ostatniej wojny.

Przewrotną zaś próbę łączenia sprawy zatwierdzenia naszych granic ze sprawą wyborów w Polsce odrzucamy z pogardą.

Z innych momentów w przemówieniach Attlee, Bevina i Churchilla naj-

bardziej ciekawy jest fakt zgodnego zaatakowania przez nich prawa weta mocarstw na Radzie Bezpieczeństwa ONZ. Trudno atak ten pogodzić z myślą o umocnieniu Organizacji Narodów Zjednoczonych i stworzeniu sprawiedliwego pokoju.

Dziwnymi zaiste drogami chadza polityka zagraniczna rządowych kół Partii Pracy. Co ta polityka ma wspólnego z ideałami demokracji, z socjalizmem? Czy raczej natchnienia dla swej polityki nie szuka p. Bevin w pewnych reakcyjnych kolach wielkokapitalistycznych City? Czyż nie o tym świadczą dytyramby pochwalne p. Churchilla wobec polityki zagranicznej rządu Partii Pracy?

sta Hurd'a minister Bellinger oświadczył, że do obecnej chwili zapisało się już na wyjazd do Polski 12 tysięcy żołnierzy i oficerów Andersa, którzy czekają na transport. Na zapytanie posła Bairda — wiceminister wojny Frieman przyznał, że „wśród żołnierzy polskich podlegających Wielkiej Brytanii znajduje się około 39 tysięcy ludzi, którzy służyli w niemieckich siłach zbrojnych lub w „Organisation Todt”.

Oficerowie Czang-Kaj-Szeka uczą się wojować w Anglii

LONDYN (obsł. wł.). Radio londyńskie donosi, iż wkrótce ma przybyć do Wielkiej Brytanii 600 chińskich oficerów. Oficerowie ci mają pozostać tam rok celem odbycia specjalnego przeszkolenia. Rząd brytyjski udzieli im okrętów na przyjazd i powrót do kraju, przy czym podano nawet nazwy tych okrętów.

Z ostatniej chwili

Pożar fabryki tlenu przy ul. Żeromskiego 94

W chwili oddawania numeru na prasę wybuchł groźny pożar w fabryce tlenu i acetyleny, dawniej Wagnera, przy ul. Żeromskiego 94.

Do pożaru, któremu towarzyszyły silne wybuchy butli tlenowych, wyjechały wszystkie oddziały straży pożarnej. Na miejscu pożaru porządek utrzymuje Milicja Obywatelska oraz Władze Bezpieczeństwa.

PRZEGLĄD PRASY

Prasa polska z oburzeniem komentuje przemówienie min. Bevina, który, jak słusznie stwierdza „Rzeczpospolita” w tytule artykułu wstępnego — jest wyrazicielem interesów City i Wall-street, a może jeszcze innych?

Cytujemy „Rzeczpospolitą”:

„Jakże to polityka, którą reprezentuje p. Bevin i której dał tak dobitny wyraz w swym wtorkowym exposé? Łatwo odpowiedzieć: polityka londyńskiej City. Odpowiedź taka musi jednak budzić poważne zastrzeżenia. Można wątpić, czy jest ścisła. Trudno przypuścić — a w każdym razie nie mamy po temu dostatecznych danych — że City jako całość, jako ośrodek dyspozycyjny tego, co się nazywa big business, akceptuje ryzykancką, fantastycznie awanturniczą linię p. Bevina w polityce zagranicznej. Można raczej sądzić, że w mowie obecnego kierownika Foreign Office znalazły wyraz tylko poglądy i humory najbardziej wstecznych, skrajnie imperialistycznych i antydemokratycznych kół City, tych samych, których dziełem było Monachium i jego następstwa.

A więc? Wiele znaków na niebie, a jeszcze więcej na ziemi zdaje się raczej wskazywać, że p. Bevin stał się poniekąd heroldem nowojorskiej Wall-Street. Reweranse pod adresem gen. Mac. Arthura i Marshalla świadczą o tym dość wymownie. Świadczy o tym fakt, że nie zabrzmiął w mowie p. Bevina ani tradycyjny slogan „drzwi otwarte”, ani nowszy: „równe szanse”.

Ale z tą Wall-Street to trzeba też ostrożnie. Może lepiej będzie powiedzieć: że kół Wall-Street, to sfery amerykańskiego big businessu, które reprezentują pp. Byrnes i Vandenberg. Tak będzie chyba ścisłe — i tak właśnie łatwiej może będzie zidentyfikować odnośne adresy w londyńskiej City.

Ze się p. Bevin całkowicie zgadza ze sztywnymi wywodami swego amerykańskiego kolegi, nie stanowi wobec powyższego żadnej niespodzianki. Kurs na odbudowę imperializmu niemieckiego plus potrzeba udzielenia poparcia d-rowsi Schumacherowi — to rzeczy logicznie wynikające z całej koncepcji politycznej, którą z taką swadą sformułował p. Bevin w przeddzień otwarcia sesji ONZ. Miejsce, jakie w tej koncepcji zajmuje t. zw. sprawa polska, sprawa naszych granic zachodnich i sprawa wyborów do naszego Sejmu, ma swoje proporcje, których nie należy oczywiście zniekształcać.

Jeżeli jednak — nawet przy tych proporcjach — p. Bevin wyobraża sobie, że swoim wtorkowym exposé przyszedł w sukurs swoim polskim protegowanym, wielbicielom czy przyjacielom, to bardzo się myli. Wyrządził im niedźwiedzią przysługę.

„Dziennik Ludowy” w artykule p.t. „Szczerość na czasie” pisze w odpowiedzi p. Bevinowi, że Polska nigdy nie zgodzi się na to, by stać się przedzieloną czy później kolonią niemiecką. Ci, którzy, jak poseł Zilliacuse zwiędzali nowe ziemie zachodu widzą ich polskość i żywiołową odbudowę.

„Obecnie Ziemię Odzyskaną zwiędza ambasador Wielkiej Brytanii w Warszawie pan Cavendish Bentinck, nie wątpimy, że i jego opinie będą podobne.

My nie borymy się prawdy i nie ukrywamy trudności, prawdę o naszych Ziemiach Odzyskanych może wiedzieć każdy, kto tego chce, ale wiemy, że nasz wysłuch na tych ziemiach oceniamy pozytywnie tylko ci, dla których celem jest solidarna pokojowa współpraca wszystkich narodów, a nie odbudowa imperializmu niemieckiego”.

Przemówienie prez. Trumana

Przemówienie prezydenta Trumana, wygłoszone na otwarciu Organizacji Narodów Zjednoczonych, nosiło na sobie piętno zbliżających się wyborów prezydenckich w Stanach Zjednoczonych. Dlatego też tak obszerna jest jego część deklaracyjna. Ogólnikowe sformułowania o przywiązaniu polityki reprezentowanej przez prezydenta Trumana do zasad wolności słowa, wolności wyznania, wolności od nędzy oraz wolności od strachu, podobnie jak i inne ogólnikowe sformułowane deklaracje o umiłowaniu pokoju, przywiązaniu do zasad prawa i sprawiedliwości miały na celu przede wszystkim pozyskać wyborców amerykańskiego.

Wypowiedzi prezydenta Trumana w sprawach konkretnych, a więc w sprawie kontroli energii atomowej, przyszłych układowych pokojowych z Niemcami i Japonią nosiły natomiast ogólnikowy, mało nchwytny charakter.

Jedyną sprawą, w której prezydent wypowiedział się względnie rzeczowo, była sprawa zasady jedyności, obowiązującej pięciu stałych członków

Powstańcy zwyciężają w Tessalii

Faszyści wycofują się z terenu walki. — Bevin wysłał specjalne „zalecenia” dla Tsaldarisa

LONDYN (PAP) — Prasa angielska donosi, że w Tessalii doszło do poważnego starcia między armią grecką a oddziałami powstańczymi. Jak wynika z komunikatu, wydanego przez sztab grecki, walki miały charakter zacięty.

SOFIA (obsł. wł.) — Jak donoszą z Salonik, powstańcy tessalscy odnieśli zwycięstwo nad wojskami Tsaldarisa, zadając im silne ciosy. Wojska „rządowe” wycofują się z terenów objętych walką. Zanotowano również masowe

przechodzenie całych oddziałów na stronę powstańców.

LONDYN (obsł. wł.) — Korespondent Reutera donosi, iż do Aten przybył specjalny wysłannik min. Bevina — Hall, który przywiózł rządowi Tsaldarisa specjalne „zalecenia” brytyjskie.

Stronnictwo Pracy w bloku demokratycznym

pójdzie razem do wyborów na Ziemiach Odzyskanych

WARSZAWA (PAP) — Dnia 19 bm. obradował w Warszawie Zarząd Główny i Prezydium Rady Naczelnej Stronnictwa Pracy. W wyniku obrad, poświęconych m. inn. sprawie ustosunkowania się Stronnictwa do nadchodzą-

cych Wyborów — Zarząd Główny i Prezydium Rady Naczelnej Stronnictwa Pracy, po dokładnym rozważeniu sytuacji wewnętrznej kraju, wynikłej po rozbięciu bloku wyborczego stronnictw, na podstawie przeważającej opinii wię-

kszości działaczy terenowych — powzięto następującą uchwałę:

1) Stronnictwo Pracy, wierne swojej tradycji narodowo-robotniczej i chrześcijańsko-społecznej, uważa za konieczność naszego okresu historii skupienie w nadchodzących wyborach wszystkich czynników umiarkowania i spokoju wewnętrznego wokół ważnej listy wyborczej. Stronnictwo Pracy widzi swoją wielką rolę w zagodzeniu narosłych przeciwieństw, w normalizacji stosunków wewnętrznych, w zagwarantowaniu harmonijnej współpracy gospodarki publicznej i prywatnej.

Rolę tę spełnić może tylko silne stronnictwo środka, cieszące się tradycyjnym zaufaniem społeczeństwa. Zarówno więc tradycja, program ideowy, jak i doświadczony, zahartowany zespół działaczy wyznaczają Stronnictwo Pracy do tego historycznego i ważnego dla kraju zadania.

2) Stronnictwo Pracy uważa, że walka wyborcza na Ziemiach Odzyskanych jest niepożądana i rozbija jedność narodową na tym szczególnie ważnym obszarze i w szczególności historycznej chwili.

W konsekwencji tego stanowiska i jako odpowiedź na agresywne działania rewizjonistyczno-odwetowe wszystkich partii niemieckich, Stronnictwo Pracy zgłasza swój udział w bloku wyborczym stronnictw demokratycznych na Ziemiach Odzyskanych.

Posel Klimaszewski wystąpił z PSL

WARSZAWA (PAP) — Posel do KRN, Ignacy Klimaszewski, skierował do Głównego Komitetu Wykonawczego PSL „Nowe Wyzwolenie” następujące pismo:

„Zawiadamiam przejmie, że po ostatnim posiedzeniu rady naczelnej PSL w dniu 3 i 4 października br., na którym wszelkie próby sprowadzenia polityki na realne tory dla dobra kraju i chłopów nie dały rezultatu, po gruntownym przemyśleniu sprawy zdecydowałem wystąpić z tego stronnictwa i prosię o przyjęcie mnie do PSL „Nowe Wyzwolenie”. (—) Ignacy Klimaszewski, poseł do KRN”.

Apel do Wielkiej Trojki

zamierza wystosować Światowa Federacja Związków Zawodowych

LONDYN (PAP) — Na kongresie brytyjskich związków zawodowych w Brighton, generalny sekretarz Światowej Federacji Związków Zawodowych, Saillant, wysunął wniosek, że Federacja zwróci się do Generalissimusa Stalina, prezydenta Trumana i premiera Attlee z prośbą o zorganizowanie nowe-

go spotkania Wielkiej Trójki, jeżeli nie nastąpi poprawa istniejącej atmosfery w czasie obecnej sesji ONZ.

Saillant zakomunikował, że jakkolwiek nie powzięto jeszcze formalnej decyzji w tej sprawie, to jednak wszyscy członkowie Federacji zgadzają się z powyższym wnioskiem.

Reakcja stawia na de Gaulle'a

Akcja przedwyborcza we Francji — w całej pełni

PARYŻ (PAP) — Korespondent PAP komunikuje, iż w całej Francji prowadzona jest intensywna kampania wyborcza. Według pierwszych danych ministerstwa spraw zagranicznych, do wyborów 544 deputowanych zarejestrowano dotychczas już ponad dwa i pół tysiąca kandydatur ze strony różnych partii i ugrupowań.

Przewiduje się, że ostateczne obliczenia wykazą znacznie wyższą liczbę kandydatów.

Trzy główne partie — komunistycz-

na, socjalistyczna i republikańsko-ludowa — wystawiają odrębne kandydatury, z wyjątkiem górnej Sawoi, gdzie wysunęto wspólne kandydatury ze strony partii komunistycznej i socjalistycznej, m. inn. Pierre Cota.

Ugrupowania skrajnie prawicowe wystąpią do wyborów jako jedno ugrupowanie pod nazwą „Republikańskiej Partii de Gaullistów”.

W różnych stronach kraju wysunęto większą liczbę kandydatów, niż przy wyborach czerwcowych.

Wallace notuje odprężenia

NOWY JORK (PAP) — Henry Wallace, komentując exposé Bevina, wygłoszone w Izbie Gmin, oświadczył: „Jakkolwiek byłyby intencje i zamiary wielkich mocarstw na przyszłość, obecnie można zanotować odprężenie.

Wszyscy odpowiedzialni mówiący stanowili wypowiedzieli się wyraźnie, że pragną pokoju. Żywimy nadzieję, że Wielka Trójka scementuje swą jedność i w współpracy z innymi narodami utrwali pokój”.

rynarki i lotnictwa amerykańskiego na wodach i lądach tak odległych od Stanów Zjednoczonych, a tak bliskich Jugosławii, Turcji i innych państw europejskich oraz państw bliskiego i dalekiego Wschodu — na to nie uzyskaliśmy odpowiedzi w tym przemówieniu.

Chcielibyśmy także, aby słowa prezydenta Trumana o dążeniu polityki amerykańskiej do takiego pokoju, „który by zapewnił, że zarówno Niemcy jak i Japonia zostaną rozbrojone, i że wpływy narodowych socjalistów w Niemczech powinny być wykorzenione, a władza militarystów i podlegaczy wojennych w Japonii na zawsze zniszczona”, znalazły pokrycie w realnych faktach. Jak dotąd bowiem, polityka amerykańskich władz okupacyjnych nie uprawnia do spokoju pod tym względem, zwłaszcza nas, Polaków, którzy tak blisko z Niemcami sąsiadujemy. A że nasz niepokój jest uzasadniony, potwierdzają i dzieje tzw. „denazifikacji” w angielskich strefach okupacyjnych i takie fakty, jak zakaz wydany przez amerykańskiego generała Clay'a demontażu niemieckich fabryk, w tej liczbie fabryk zbrojeniowych.

Niepokój w tych sprawach odczuwamy nie tylko my zresztą, ale i postępo-

wa część społeczeństwa amerykańskiego, czego dowodem służyć mogą wystąpienia dymisjonowanego ostatnio ministra amerykańskiego Wallace'a i szeregu innych wybitnych postępowych działaczy amerykańskich.

Ważnym jednak i pozytywnym jest oświadczenie prezydenta Trumana, że on osobiście nie wierzy, aby rozbieżność zdań i poglądów pomiędzy sojusznikami mogła być przeszkodą w rozwiązaniu istotnych zagadnień i utrwaleniu pokoju.

Stwierdzenie powyższe pozwala wierzyć, że i Stany Zjednoczone gotowe będą do niezbyt licznych ofiar na ołtarzu pokoju.

„Świat — stwierdził prezydent Truman — domaga się sprawliwego i trwałego pokoju tak gwałtownie, że należy go zawrzeć możliwie najszybciej”. Domaga się tego między innymi przytaczająca większość narodu amerykańskiego. Właśnie ten fakt napawa nas wiarą, że wszelkie machinacje ciemnych sił spekulujących na widnie „terrorem wojny”, zbankrutują doszczętnie i poprzez wszystkie trudności narody całego świata wymoga trwały pokój.

Trzyletni plan elektryfikacji

Skąd nowe fabryki czerpać będą energię. — Linia najwyższego napięcia Śląsk — Łódź — Warszawa

Warunkiem podstawowym realizacji trzyletniego planu inwestycyjnego mającego na celu podniesienie stopy życiowej mas pracujących powyżej poziomu przedwojennego, jest rozwój energetyki, to jest produkcji energii elektrycznej.

Bez tego nie do pomyślenia jest wzrost wydobycia węgla, produkcji surowki, aluminium karbidu, elektrostali bez tego nie do pomyślenia jest elektryfikacja miasteczek i wsi polskich, wzrost konsumpcji energii elektrycznej na cele gospodarstwa domowego ludności miast i wsi, co w dłuższej mierze stanowić będzie o poziomie cywilizacyjnym Polski, o stopie życiowej ludzi pracy.

Energetyka jest obecnie jedną z najbardziej przodujących gałęzi przemysłu. Produkcja energii elektrycznej w roku 1945 osiągnęła 5,3 milionów Kwh przekraczając stan w roku 1939 o 30 proc. W przeliczeniu na głowę ludności podniosło się spożycie energii elektrycznej w Polsce ze 125 Kwh w r. 1939 do 220 Kwh w r. 1946. Cyfry te obejmują oczywiście również zużycie energii dla celów przemysłowych. Dla porównania warto przytoczyć, że roczna produkcja energii Szwecji, kraju dużo mniejszego i siłabiej zaludnionego przekracza 9 miliardów Kwh w Stanach Zjednoczonych wynosi 160 miliardów Kwh.

Okazuje się więc, że jeśli chcemy dorównać innym narodom to mamy jeszcze bardzo dużo pracy przed sobą. Musimy usunąć zacofanie spowodowane przez wieloletnią gospodarkę obszarowo-szlachecką, przez niszczycielską akcję okupanta, musimy odrobić lata stracone w wyniku złej i dyktanckiej gospodarki sanacyjnej.

Plan trzyletni, pierwszy wielki krok do Polski silnej, i potężnej przewiduje, że w roku 1949 produkcja energii elektrycznej wzrośnie do 8 miliardów Kwh wobec 3,8 miliardów w r. 1939. W ciągu najbliższych trzech lat miliony koni mechanicznych wprężniętych zostanie do naszego przemysłu, rolnictwa i gospodarstwa domowego, by podnieść nasz dobrobyt. Dla wyprodukowania tej ogromnej ilości energii nie wystarczą istniejące zakłady wytwórcze i dlatego plan trzyletni przewiduje budowę nowych elektrowni o mocy 650.000 Kw (dla

porównania warto wspomnieć, że obecna moc Elektrowni Łódzkiej wynosi nie więcej niż 50.000 Kw).

W czasie tym przewiduje się skompletowanie wielu elektrowni na wprawdzie zastąpionych w wyniku wojny oraz zastąpienie zużytych instalacji, które na razie jeszcze jako tako pracują o łącznej mocy 250.000 Kw. W sumie wzrost szczytu wyniesie w r. 1949 900.000 Kw.

Większość naszych elektrowni zbudowana zostanie na Śląsku — w pobliżu kopalni węgla. System ten pozwoli na zużytkowanie mięta węglowego, który nie zawsze jest odpowiednio wykorzystany. Ale to nie wszystko.

Uczni i inżynierowie, którzy opracowali plan trzyletni wyliczyli, że o wiele bardziej opłaca się przesłać do ośrodków przemysłowych energię elektryczną za pośrednictwem sieci wysokiego i najwyższego napięcia aniżeli przesyłać węgiel dla elektrowni za pośrednictwem transportu kolejowego.

I oto powstał plan zbudowania w Polsce sieci najwyższego napięcia. W przeciągu trzech lat Polska jak długa i szeroka zostanie pokryta jednolitą siecią elektryczną.

W wypadku unieruchomienia jakiegokolwiek elektrowni będzie istniała możliwość natychmiastowego przekazania do danego ośrodka niezbędnych ilości energii z innych elektrowni nawet o setki kilometrów odległych.

W wypadku chwilowego wzmócenego zapotrzebowania energii będzie mógł jeden z ośrodków udzielić drugiej pomocy. Stworzenie wspólnych dla całego kraju rezerw energii elektrycznej umożliwi lepsze wykorzystanie urządzeń wytwórczych.

Na tym jednak nie koniec. Jak już pisaliśmy olbrzymia większość energii elektrycznej produkowanej w Polsce zostanie wytworzona na Śląsku w pobliżu źródeł surowcowych. Część energii będzie używana na miejscu, reszta będzie „eksportowana”.

Potężna linia najwyższego napięcia (220.000 Volt) o mocy 60.000 Kw będzie transportowała prąd do Łodzi. W Łodzi nastąpi rozgałęzienie: 35.000 Kw zostanie przeznaczonych dla Łodzi pozostałe 25.000 Kw za pośrednictwem linii najwyższego napięcia zostanie przetransportowanych do Warszawy.

Niezależnie od tego za pośrednictwem drugiej linii będzie Warszawa otrzymywała 20.000 Kw z elektrowni wodnej w Rożnowie na Dunajcu.

Dwadzieścia linii najwyższego napięcia o łącznej długości 2082 km, 6200 km. linii średniego napięcia i 5600 km. niskiego napięcia pokryje terytorium Rzeczypospolitej gęstą siecią przewodów elektrycznych.

Olbrzymie nowo wyprodukowane i należycie po całym kraju rozprowadzone ilości energii elektrycznej zostaną przede wszystkim zużyte dla zaspokojenia gwałtownie narastających potrzeb przemysłu.

Poważne ilości energii (17 proc.) zostaną również zużytkowane dla zaspokojenia wzrastających potrzeb ludności miast.

11 procent nowo wyprodukowanej energii przekazanych zostanie dla wsi.

Plan trzyletni przewiduje za elektryfikowanie do r. 1949 2500 wsi w Polsce Centralnej i odbudowanie wszystkich urządzeń elektryfikacyjnych dla wsi na Ziemiach Odzyskanych.

W izbach robotniczych, w chałupach wiejskich — tam gdzie dotychczas kopci jeszcze lampy naftowe zażytnie wkrótce żarówka elektryczna, zabrzmi głośnik radiowy, zagrzeje się kuchenka i żelazko elektryczne. Tysiące elektrycznych sieciarek i miściarek ułatwi życie rolnikom. Tysiące nowych fabryk i warsztatów pracujących dla dobra całego narodu czerpać będzie prąd z nowych urządzeń energetycznych, wykonanych w ciągu najbliższego trzechlecia.

Polski inżynier i technik, polski robotnik pracą swoją sprawia, że na kreślone plany, ze strefy projektów przeniesione zostaną w krainę rzeczywistości.

Lem.

Napad na księdza

We wsi Okuń, gminy Skarbka, pow. Starachowice, uzbrojona grupa bandytów, podając się za funkcjonariuszy Urzędu Bezpieczeństwa ze Starachowic, usiłowała wtargnąć do mieszkania członka ORMO, księdza Jana Jamka.

Ksiądz Jankowski zorientowany, że ma przed sobą bandytów, wszczął alarm, na co bandyci otworzyli ogień.

Zaalarmowani strażnicy członkowie tamtejszej ORMO przybyli z pomocą i zmusili bandytów do ucieczki.

Uwaga Czytelnicy!

Zwracamy uwagę że prenumerata zamiejscowa naszego pisma wynosi 50 zł. miesięcznie za jeden egzemplarz.

Przeło próżny Czytelników zamiejscowych o łaskawo nadsyłanie wyżej wymienionej sumy w przeciwnym bowiem razie wysyłkę gazet będziemy zmuszeni wstrzymać.

Opłatę powyższą prosimy uiszczać zgóry.

ADMINISTRACJA

Wspólna konferencja aktywu PPR i PPS

(Od naszego korespondenta z Radomska)

W tych dniach w starannie przybranej świetlicy fabryki „Metalurgia” w żywym i pełnym entuzjazmu nastroju odbyła się konferencja miejskiego aktywu PPS i PPR w Radomsku.

Pierwszy przemawiał przewodniczący Powiatowego Komitetu PPS tow.

Starostek, który stwierdził, że siła i potęga klasy robotniczej, tkwi przede wszystkim w jej jedności i zwartości.

Naszych partii nie powinno dzielić, nigdy antagonizmów nie powinno być między nami. Łączy nas wspólna walka z caratem, walka z sa-

nacją, okupantem i reakcją, łączy nas również ideologia marksistowska.

Tow. Wutkowski sekretarz powiatowego komitetu PPR oświadczył, że Polacy nie pozwolą nikomu mieszać się w swoje wewnętrzne sprawy. Reakcja i PSL nie złożyły broni i w dalszym ciągu atakują lud. Przykładem służy wywołana ostatnio zwyżka cen. Wspólnym wysiłkiem PPS i PPR obalimy przeszkoły piętrzące się na drodze do spokoju i dobrobytu dla ludu.

W dyskusji zabrakł głos tow. Schabowski (PPS), który zwrócił uwagę na stosunki panujące na rynku. Obowiązkiem partii politycznych i Związków Zawodowych jest zwalczać spekulację.

Tow. Michałowski (PPR) wystąpił przeciwko elementom pasożytniczym, które żerują na masach pracujących i domagał się osadzenia ich w obozach pracy. W obliczu zbliżającego się okresu przedwyborczego mówca wezwał do konsolidacji całego obozu demokratycznego.

Tow. Ciesielski weteran walk z caratem, ofiarny działacz PPS zobrazował przed zebranymi dawną walkę i nawiązał do obecnej rzeczywistości stwierdził, że masy pracujące muszą być na każdym kroku czujne wobec podstępów wroga. Tow. Maździarz nawiązał do wyników procesu norymberskiego, podał krytyce posunięcia reakcji międzynarodowej.

Po przemówieniach tow. Westrycha, Cedo i Ekielskiego podjęta została jednogłośnie rezolucja.

Konferencja zakończono odśpiewaniem Czerwonego Sztandaru i Międzynarodówki.

Z. Michałowski.

Jarosław Hasek

Przygody dobrego wojaka Szwejka

podczas wojny światowej

(Przekład Fawla Hulki-Laskowskiego)

Kapitan Sagner cotął się na całej linii.

— Dzisiaj coraz mniej używa się szyfrów w komunikacji między sztabem a pozycją, a przyczyną tego jest telefon, nie dość precyzyjny i niejasno przekazujący niektóre sylaby, szczególnie przy ogniu działowym. Po prostu nie słyszy się nic i na próżno traci się czas — Zamilkł.

— Chaos jest największym nieszczęściem, jakie zdarzyć się może na froncie — dodał po chwili głosem proroczym i znowu zamilkł.

— Nie długo będziemy w Rable — odezwał się wyglądając oknem. — Meine Herren! Szeregowi dostaną dzisiaj po 15 dekagramów salami. Pół godziny odpoczynku.

Zajrzął do marszruty:

— Wyjeżdżamy o 4 minut 12. O 3 minut 58 wszyscy winni siedzieć w wagonach. Wsiadamy kompaniami.

Jedenasta itd. Zugswise. Direction Verpflegungsmagazin Nr. 6. Kontrola przy wydawaniu kadet Biegler.

Wszyscy spojrzeli na kadeta Bieglera jakby chcieli rzec:

— Użyjesz sobie gołowąsiel

Ale uczynny kadet wyjął z kufereka arkusz papieru, linijkę, poliniował arkusz, powypisywał na nim marszkompanie i rozpytywał dowódców poszczególnych kompanij o stan liczebny, ale nikt nie umiał odpowiedzieć mu na pytanie, więc podawali tylko przybliżone liczby według uwag w notatkach.

Tymczasem kapitan Sagner z rozpaczą zaczął czytać nieszczęsną książkę: „Grzechy ojców”, a gdy pociąg się zatrzymał na stacji w Rable, zamknął książkę i rzekł:

— Ten Ludwig Ganghofer pisze nieźle.

Nadpomochnik Lukasz pierwszy wy-

skoczył z wagonu sztabu i pobiegł ku wagonowi, w którym znajdował się Szwejk.

Szwejk i inni już dawno przestali grać w karty, a służący nadporučnika Lukasz, Balcon, był już taki głoty, że zaczynał się buntować przeciwko zwierzchności wojskowej i głośno wywodził, że dobrze wie o tym jak to panowie oficerowie obżerają się dobrymi rzeczami. Mówił, że teraz jest gorzej niż było za czasów pańszczyzny. Dawniej było w wojsku inaczej. Przecież jeszcze w roku sześćdziesiątym sześcym, iak mawiał tego dziadek, siedzący na dożyłociu, oficerowie dzielili się z żołnierzami kurami i chlebem. Narzekaniom Balcon na nie było końca, więc Szwejk uznał wreszcie, że konieczność trzeba pochwalił dzisiejszą wojskowość i sposób prowadzenia wojny.

— Masz widać jakiegoś młodego dziadka — rzekł uprzejmie, gdy dojechali do Raby — który panięta jedynie wojnę roku sześćdziesiątego i szóstego. A ja, bratku, znam niejakiego Ronowskiego, którego dziadek był w Italii jeszcze za czasów pańszczyznianych. Służył on jak się patrzy dwadzieścia lat i wrócił do domu jako kapral.

d. c. n.

DROGA ŻYCIA

Jesienią 1941 roku rzucił Hitler czterdzieści wyborowych dywizji na Leningrad. Goebbelsowska „kancelaria kłamstw” — wyprodukowała już nawet „Filmowy Przegląd Tygodniowy” w którym zwycięskie wojska barbarzyńców defilują przed leningradzkim Pałacem Zimowym.

Pancerne armie Schmidta ruszyły do wściekłego ataku który zawiódł. Wówczas padł rozkaz odcięcia bohaterskiego miasta od jego zaplecza. „Wznieć Leningrad głodem” — telegrafował Schmidt do Hitlera. „Ta sprawa nie potrwa dłużej jak trzy miesiące!”

Leć miasto broniło się bohatersko. Historia zna wiele przykładów bohaterskiej obrony miast przed wrogiem: Troja, Kartagina, Madryt, Warszawa, Paryż — ale obrona Leningradu zaczęła wszystko, co się dotychczas zdarzyło w historii wojen.

Zjazd literatów polskich

W sobotę, 26 bm., rozpoczęło się w Łodzi dwudniowy, drugi z rzędu w odczonej Polsce, zjazd delegatów Związku Zawodowego Literatów Polskich.

W zjeździe weźmie udział 39 delegatów, reprezentujących Warszawę, Kraków, oddział wiejski, Katowice, Poznań, Dolny Śląsk, Lublin i Toruń. Oddział łódzki reprezentować będą literaci: Jan Brzechwa, St. R. Dobrowolski, Seweryn Pollak, Adam Ważyk, Stanisław Żółkiewski i Julian Żulawski.

W pierwszym dniu zjazdu wygłoszą referaty: dyr. Furmanik jako przedstawiciel Ministerstwa Kultury i Sztuki, referat ideowy St. Żółkiewski, a J. N. Miller — kulturalny. — W drugim dniu przewidywany jest referat J. Brzechwy.

Ofiary rozpoczną się w sobotę o godz. 11 rano w sali posiedzeń Zarządu Miejskiego przy ulicy Piotrkowskiej 104a.

Księżyc nad Cieszynem

Z dziwnym uczuciem brałem tę książkę do ręki. Znacomity tłumacz Szwedka odezwał się bowiem po siedmiu latach milczenia. — Jest to człowiek, który umie pisać i zna swoje literackie rzemiosło. W powodzi książek-pamiętników, książek-reportażu wojennych, obozowych, krematoryjnych, książek pisanych częstokroć na gorąco, niewprawnie „Księżyc nad Cieszynem” Pawła Hulki - Laskowskiego stanowi niebyłą pozycję.

Intelektualista, człowiek kultury, pisarz o gołębiu sercu, marzyciel, gorący wyznawca „Przyjaźni i Dobroci Człowieka” — znalazł się oto w samym jądrze historycznego tajfunu, w najciemniejszych dniach i nocach ludzkości, bezbronny jak krótkowidz, nieporadny jak dziecko, zbrojny tylko ilością przeczytanych książek, wyhodowany na wielkiej poezji i wielkich myślach humanitaryzmu. Pisarz, skazany na siedmioletnie milczenie, filozof, któremu zamknięto usta...

Nocami, przy zasłoniętych oknach, siada nad białą kartką papieru. Notuje jak średniowieczny kronikarz swoje ukryte myśli i fakty straszliwe, których jest codziennym świadkiem. Z prawdziwą rozpaczą w sercu dokonuje konfrontacji tego, co przeżył, tego, co jest w nim i w milionach innych ludzi z grozą hitlerowskiego szalu. Wyciąga z najgłębszych skrytek książki wielkich duchów, wielkich przewodników ludzkości, porówny. wuje, szuka, by zrozumieć, by pojąć to wszystko, co się dookoła niego rozgrywa. Ta konfrontacja przerywana jest hukami bomb i trzaskami karabinowych wystrzałów. Żyrodów, jego ukochany Żyrardów, gdzie stary ojciec chodził na fabrykę, gdzie matka ro-

Niemcy uczepili się południowego brzegu jeziora Ładoga, pragnąc w ten sposób przerwać wszystkie transporty z żywnością i amunicją. Bici dniem i nocą — sprządzali coraz to nowe posiłki. Trzeba było przygotować się na długotrwałą obronę miasta.

Wówczas to zapadła decyzja zbudowania drogi po lodzie, drogi przez Ładogę, drogi, która u mieszkańców Leningradu otrzymała nazwę „Drogi Życia”.

Od dnia 23 listopada 1941 roku do

dnia 21 kwietnia 1942 roku „droga lodowa przez Ładogę” dudniła tysiącami ładownych wozów. Szły bez przerwy auto-

List do Redakcji

Watykańscy obrońcy hitlerowców

Niedawno Polska cała wstrząśnięta była wiadomością o interwencji papieża wobec Trybunału Norymberskiego w sprawie dra Franka, byłego gubernatora „protektoratu” czyli „generalnej gubernii”, krwawego kata narodu polskiego, na którym bezpośrednio ciążył krew milionów Polaków.

Dziś z kolei Watykan „protestuje” przeciwko spaleniu zwłok straconych zbrodniarzy hitlerowskich. Oficjalny organ Watykanu, wyraził opinię papieża, „Osservatore Romano”, wyraża swe najgłębsze oburzenie z powodu spale-

nia zwłok hitlerowców, kwalifikując ten fakt jako „barbarzyństwo”. Drugi również bliski Watykanowi dziennik „Quotidiano” — organ Akcji Katolickiej, pisze ni mniej, ni więcej, że „Niektórzy skazani wykazali przed śmiercią skruchę i szukali przebaczenia, dlatego — według prawa chrześcijańskiego — należało zwłoki ich oddać ziemi. MŚCICIELE ZADECYDOWALI INACZAJ”.

„MŚCICIELE ZADECYDOWALI INACZAJ” — innymi słowy organ Watykanu raz jeszcze podkreśla, że nie go-

dzi się i nie pogodzi się z faktem ukarania zbrodniarzy hitlerowskich, ma czoło występować publicznie w ich obronie.

Ostatnie wystąpienie Watykanu w obronie zbrodniarzy hitlerowskich, z których każdy ma na sumieniu miliony niewinnych ludzkich istnień, posiada swoją wymowę.

Obecnie Watykan protestuje przeciwko paleniu trupów zbrodniarzy hitlerowskich. Ale czemużeśmy nie słyszeli głosu protestu papieża wówczas, gdy hitlerowscy zbrodniarze dusili gazem, palili żywcem w krematoriach i na stosach miliony Polaków, Żydów, Francuzów, Rosjan, Ukraińców, Serbów, Greków, Chorwatów, Holendrów, Belgów, Norwegów? Dlaczego nie rozległ się z wysokości tronu papieskiego głos oburzenia, gdy żywcem ewakuowano, duszono w komorach gazowych, krzyżowano książki polskich, katolików polskich tylko za to, że wierni chcieli pozostać swej mowie, swojemu narodowi?

I jeszcze jedno.

W Polsce urzędnie nominat Watykanu, ksiądz kościół, ks. kardynał Hlond. Lubi on, jak wiadomo, udzielać się zagranicą, wypowiadając swe opinie w sprawach najważniejszych, najczęściej z Kościołem i sprawami wiary ma o mającymi wspólnego. Ciekawe, że w sprawach tych wypowiedzi watykańskie, które tak gęboko ranią poczucie sprawiedliwości każdego Polaka, ks. kardynał Hlond dotąd milczy.

Sz, jak widać, sprawy, w których wylewny skądinąd ten ksiądz Kościoła sądzi, że milczenie złotem jest?

Jan Poradowski.

Biblioteki magnackie dla uczonych polskich

Po wybuchu wojny wielu magnatów i właścicieli dużych majątków ziemskich uciekło z granicę, pozostawiając na pastwę losu również m. in. bezcenne zbiory bibliotek.

Większość tych księgozbiorów udało się na szczęście uratować. Obecnie zostały one przejęte przez Ministerstwo Oświaty i po uporządkowaniu i zinwentaryzowaniu udostępnione licznym rzeszom studiujującej młodzieży i uczonym.

W bibliotece Jagiellońskiej w Krakowie umieszczono przeszło 200 tysięcy tomów, z kilkudziesięciu bibliotek dworskich i pałacowych, jak cenny księgozbiór hr. Tarnowskich z Dzikowa, liczący ponad 4 tysiące tomów w tym inkunabuly i stare druki; księgozbiór Potockich z pałacu Krzeszowickiego, bibliotekę ks. Lubomirskich z Przeworska, księgozbiór Popielów z Czaplów Wielkich, zawierający cenne druki polskie i obce oraz szereg drobniejszych księgozbiorów z województwa krakowskiego, rzeszowskiego i kieleckiego.

Szereg bibliotek, jak Tarnowskich z Suchej, jest wywiezionych i rozproszonych. — Prowadzone są poszukiwania, aby jeśli nie wszystkie to chociaż część ich odzyskać.

Wieści z kraju

KOMISJA SPECJALNA ŚCIGA PRZESTĘPCÓW

Decyzją Komisji Specjalnej do walki z nadużyciami został skazany na pobyt w obozie pracy były prezes Związku Samopomocy Chłopskiej w Hrubieszowie Wacław Nowosadowicz, któremu udowodniono sprzedaż skrajnie skrajnej przez Urząd Ochrony Skarbowej maki oraz narzędzi rolniczych, przeznaczonych dla wsi.

PRZEKAZANIE DARÓW OD POLONII AMERYKAŃSKIEJ

Dnia 20 bm. w Modliborzycach pow. kraśnickiego odbył się uroczysty akt przekazania gromadzie Modliborzycy przez delegację UNRRA jednego traktora wraz z plugiem, broną, kultywatorem i koszałką. Traktor i maszyny rolnicze są darem obywatela amerykańskiego Józefa Ptaszka z Detroit, urodzonego w Modliborzycach.

Na podkreślenie zasługuje fakt, że mimo

liż z rodziny ofiarodawcy mieszkając w obdarowanej miejscowości matka i dwie siostry, przeznaczył on traktor z maszynami dla całej gromady. Podobna uroczystość odbyła się w jednej z najbiedniejszych wiosek pow. lubelskiego w Turce. Traktor i maszyny rolnicze zostały zofiarowane przez Edwarda Baumillera, który wychowywał się na terenie obdarowanej wioski.

EKSHUMACJA OFIAR ZBRODNI NIEMIECKIEJ W TORUNIU

W ramach „Tygodnia więźniów politycznych” odbyła się w toruńskich lasach „Barbarki” ekshumacja masowego grobu ofiar zbrodni niemieckich. W grobie znaleziono zwłoki 87 ofiar. Ciała leżały tak, jak upadły po mordach salwie hitlerowskich oprawców. Społeczeństwo toruńskie oddało hołd bohaterom ofiarom na uroczystej akademii w Teatrze Ziemi Pomorskiej, zorganizowanej przez Związek b. Więźniów Politycznych.

Jugosławia - słowiańska siostrzyca Polski

W dniu 31 stycznia 1946 roku reprezentacje sześciu narodów południowosłowiańskich uchwałyły wspólną konstytucję; powołano do życia Federacyjną Republikę Ludową Narodów Jugosłowiańskich. W skład nowego państwa weszły: Serbia, Chorwacja, Słowenia, Macedonia, Czarnogóra oraz Bośnia-Hercegowina. Około piętnastu milionów ludzi, w połowie prawosławnych, w dużej części katolików oraz mahometan, których wyznania wykorzystywane były przez obcych do ciągłych walk, narody popychane do przewodzenia silniejszych nad słabszymi — zjednoczyły się oto w jedno silne państwo, które zmierza wielkimi krokami do siły i dobrobytu.

Bohaterska walka z Niemcami

Jugosławia, napadnięta przez hitlerowskiego zaborcę — nie złożyła broni ani na chwilę, nie zaprzestała walki. Jeszcze oddziały armii regularnej stawiały ostatni rozpaczliwy opór zalewom pancernych hord niemieckich, a już w lasach i niedostępnych górach — tworzyły się pierwsze oddziały partyzanckie. Jugosławii przypadł właśnie zaszczyt tej nieprzerwanej walki. Młyny naród jugosłowiański wystawił w czasie okupacji największą armię partyzancką Europy. W góry i do lasu szli niedobitkowie regularnych oddziałów, szli studenci i młodzież szkolna, szli robotnicy z fabryk, które zniszczyli uprzednio, by nie wpadły w ręce wroga. Szedł górnik z kopalni, która zalał woda, by nie dawała węgla i rudy na jeźdźcy. Szły tysiące pod rozkazy wodza partyzantów, bohatera narodowego Jugosławii, Józefa Broza-Tito, którego czyny wkrótce otoczyła legenda.

Jugosławia tworzy drugi front w Europie

Już jesienią 1941 roku partyzanci rozpoczęli zagon na swoją stolicę, na Belgrad. Atak nie udał się. Wróg był jeszcze za silny. Ale już w roku 1942 armia partyzancka marszałka Tito liczyła ćwierć miliona ludzi — w Jugosławii powstał nowy front europejskiego teatru wojny, który skupił na sobie liczne niemiecko-włoskie dywizje (do 34 dywizji w poszczególnych okresach), odcinając je od innych placów boju.

Był to wówczas, poza radziecko-niemieckim frontem — jedyny drugi front w Europie. W ciągu tego samego roku partyzanci marszałka Tito przeprowadzili dwie wspaniałe ofensywy, uwalniając spod okupacji całe połacie kraju, zdobywając szturmem wiele miast i wsi w Hercegowinie, Bośni, Czarnogórze, Słowenii i Dalmacji.

Na zasadach demokracji ludowej oparł się ruch narodowy

Już w tymże samym roku 1942 na uwolnionej od okupanta ziemi obradowało pierwsze wolne Zgromadzenie Narodowe Jugosłowian, które ustaliło główne zasady przyszłej konstytucji i przyszłego ustroju Federacyjnej Republiki Ludowej. Przytoczona poniżej rezolucja tego pierwszego wolnego sejmiku Jugosłowian godna jest zapamiętania i uwiecznienia w marmurze

„Dzięki jedności wszystkich szczerych patriotów — ogłosili w rezolucji swej uczestnicy Zgromadzenia — niewielkie początkowo oddziały partyzanckie, które rozpoczęły walkę z gołymi rękami, wyrosły w potężną, niezwyciężoną armię narodo-wyzwoleńczą. Przed jej brygadami, dywizjami, korpusami, pod mędnym i umiejętnym kierownictwem sztabu generalnego z dowódcą armii generałem Tito na czele, otwiera się perspektywa decydujących zwycięstw.

Nasza armia narodo-wyzwoleńczą — głosiła dalej rezolucja — oparła się wszystkim ofensywom podjętym przez wroga. Przez swe zwycięstwa wyrosła ona do rozmiarów czynnika o znaczeniu międzynarodowym. Wszystkie narody Ju-

gosławii otaczają ją opieką i pomagają jej, widząc w niej jedyną siłę, prowadzącą świętą wojnę wyzwoleńczą i zdolną do prowadzenia tej wojny do końca“.

Rommel nie nie wskórał

Hitler postanowił zgnieść ruch partyzancki w Jugosławii. Wystąpił na rozbiecie wojsk marszałka Tito swego najlepszego dowódcę — feldmarszałka Rommela, dał mu najlepsze dywizje, najlepsze tanki i samoloty. Rommel jednak nie nie wskórał — wojska marszałka Tito walczyły dalej — by wreszcie zadać Niemcom cios ostateczny w wojnie na Bałkanach i przyspieszyć

wyzwolenie uciemiężonych narodów.

W szeregach partyzanckich Jugosławii znaleźli się również i Polacy-rodzime, którzy przedarli się do szeregów marszałka Tito z koncentracyjnych obozów. Pamiętamy wszyscy ich triumfalny powrót do kraju z bronią w ręku, po zakończeniu działań wojennych.

Jugosławia dźwiga się ze zgliszczy

Dziś Jugosławia przystąpiła do polowej odbudowy zniszczonego kraju. Fabryki poczły dymić, wgiel wypływa na powierzchnię ziemi, powstają nowe domy i dzielnice miast. Produk-

cja osiągnęła już 80 procent przedwojennej produkcji kraju. Pola szumią pszenicą, która już wkrótce pójdzie nawet na eksport. Winogrona, owoce — popłyną do zamorskich krajów. Pod wodzą Marszałka Józefa Broza-Tito kraj dźwiga się z ruin i zniszczeń wojennych.

Wizyta Prezydenta Bieruta i Marszałka Zymierskiego w bratnim kraju Jugosłowian ukazuje nam w całej pełni fakt, że braterstwo, które połączyło nasze kraje w walce ze wspólnym wrogiem — dziś jeszcze bardziej zacieśnia się dla wspólnego dobra naszymi słowiańskich krajów.

KINA

POILONIA (Piotrkowska Nr 87)
 „KROLEWNA SNIEŻKA”
 „TYRAN”
 „WISŁA” (Daszyńskiego 1)
 „15-LETNI KAPITAN”
 „ALTYK” (Narutowicza 20)
 „SKARB RODZINY GOUPI”
 „Gdynia” (ul. Daszyńskiego 2)
 „ZWARIOWANE ŁOŃSKO”
 „SYLOWY” (Kilińskiego 123)
 „WIOSNA NAD SEKWANA”
 „WŁOKNIARZ” (Zawadzka 16)
 „GDY MADELON”
 „HEL” (ul. Legionów 2-4)
 „ZWARIOWANE ŁOŃSKO”
 „ROBOTNIK” (Kilińskiego 179)
 „BRUTAL”
 „PRZEDWIOSNIE” (ul. Zeromskiego 74-76)
 „U KRESU DROGI”
 „WOLNOŚĆ” (Napierkowskiego 16)
 „SZARY LORD”
 „ROMA” (Rzgowska 84)
 „PAPA SIĘ ZENI”
 „REKORD” (ul. Rzgowska 2)
 „SŁUBY KAWALERSKIE”
 „BAJKA” (ul. Franciszkańska 31)
 „CO MOJ MAZ ROBI W NOCY”
 „TAIRY” (ul. Sienkiewicza 40)
 „DIABLICA”
 „ZACHĘTA” (ul. Zgłerska 28)
 „BOHATEROWIE PUSTYNI” (Szymet Chan)
 „MUZA” (Ruda Pabianicka)
 „POWROT”
 „ADRIA” (ul. Marz. Stalina 1 (Główna))
 „15-LETNI KAPITAN”
 „SWII” (Bałucki Rynek 6)
 „NIEUCHWYTYN SMITH”
 „OSWIATOWE” (Rzgowska 84)
 „REPORTAŻ Z CZARNEGO ŁADU”
 dodatek dla dzieci „PRZYGODY JANKA”
 „OSWIATOWE” (Kupernika 8)
 Nieczynne z powodu remontu.
 W niedziele i święta o godz. 14, 16, 18, 20.
 Kina „Hel”, „Adria” i „Roma” rozpoczynają seanse o pół godziny później.
 Przedsprzedaż biletów do kin: Rekord, Wolność i Roma dla członków Związków Zawodowych (zgłoszenia zbiorowe zgłaszać w Radzie Zakładowej fabryki Geyera (Piotrkowska 295) od godz. 10-13.

OGŁOSZENIE

Zakład Oczyszczania Miasta zakupił:
 1) Ziarna 32,400 kg. (w tym 50 proc. owsa, pozostałe 50 proc. żyta, jęczmienia względnie kuchenia mączki kostnego.
 2) Koniczyny lub siana 27.000 kg.
 3) Słomy czystej na sieczkę 16.200 kg. (prostej lub targanej)
 4) Otrąb żytnich 22.500 kg. (pszennych lub jęczmiennych).
 Zgłoszenia należy kierować do Zakładu Oczyszczania Miasta — ul. Lagiewnicka Nr. 63. Łódź, dnia 24 października 1946 roku
 Zakład Oczyszczania Miasta

OGŁOSZENIE

Zarząd Miejski w Łodzi — Dział Techniczny, przypomina instytucjom i firmom, prowadzącym budowę i remonty domów, nie wyłączając instytucji państwowych, samorządowych i użyteczności publicznej, iż przed rozpoczęciem robót na ulicach miasta należy uzyskać zezwolenie na zajmowanie chodnika względnie jezdni od Zarządu Miejskiego, Dział Techniczny, Oddział Ruchu Drogowego, ul. Piotrkowska Nr. 64.
 Osoby, prowadzące roboty lub kierujące takowymi, będą karane za nieprzebranie tego nakazu w drodze administracyjnej z mocy art. 21 ustawy z dnia 7.10.1921 o przepisach porządkowych na drogach publicznych w brzmieniu rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z d. 14.3.1928 r. (Dz. U. R.P. Nr 18, poz. 151) grzywną 10.000 zł. lub aresztem do 6-ciu tygodni albo oboma karami łącznie.
 Łódź, dnia 23 października 1946 r.
 ZARZĄD MIEJSKI W ŁODZI

Wydawanie materiałów wełnianych

Wydział Apropowizacji i Handlu Zarządu Miejskiego w Łodzi, podaje do wiadomości, że od dnia 30 października do dnia 30 listopada 1946 r. na karty odzieżowe, wydawane będą materiały wełniane według cenników zatwierdzonych przez Wydział Apropowizacji i Handlu i wywieszonych w punktach sprzedaży.
 Przy odbiorze materiałów okazane należy:
 1. dowód osobisty i
 2. kartę odzieżową.
 Wydawanie towarów odbywać się będzie za pomocą wywoływania dekadowo od Nr. 1 do 1000 — dziennie po 100 osób.
 W sklepach rozdzielczych wywieszony będzie wykaz ilościowy osób, w danym dniu obsłużonych.

Na kraty odzieżowe damskie NIE WOLNO wydawać materiał męski i odwrotnie.
 Przy każdej sztuce materiału musi być przymocowana kartka z ilością metrów i ceną za jeden metr.
 UWAGA: Towary przydzielone przez Ministerstwo na początku akcji, nie ulegną zmianie przy końcu.
 Zakłady pracy mogą odbierać materiały zbiorowo, w obecności całej Rady Zakładowej, na podstawie protokołu zdawczo-odbiorczego.
 Cała akcja trwać będzie 30 dni, z czego na każdą dekadę przypada 10 dni i w każdej dekadzie ma być jednakowy asortyment wydany z podhurlicznością, a w każdym dniu jednakowy asortyment w detalicznym punkcie.

Opał

szczapowy sosnowy z domieszką brzozy SPRZEDAJE bez ograniczenia w każdej ilości

PAŃSTWOWA AGENCJA DRZEWNA „PAGED”

ODDZIAŁ w ŁODZI

Adres składnicy nr 3:
 ul. Armii Czerwonej (Rokicińska) nr 7 — tel. 104-59,
 Adres składnicy nr 1:
 ul. Srebrzyńska 2-4 tel. 268-48.

Co usłyszymy przez radio

Program na piątek 25 października 1946 r.
 8,30 Przewa, Łódź: 11,15 Muzyka z płyt, 11,20 Wiad. z masła i prow., 11,25 Kącik językowy w opr. J. Wróblewskiej pt: „Znaki przestankowe”, 11,35 Muzyka z płyt, 11,50 Pog. Fr. Wolskiego pt.: „Młodzież polska w Czerwonym Krzyżu”, Kraków: 11,57 Sygn. czasu i hejnał z Wieży Mariackiej, W-wa: 12,05 dziennik, Łódź w progr. ogólnopolskim, 12,20 W ramach wiad. gospodar. pog. pióra red. A. Karaczewskiego p.t. „O polskie mózgi w służbie dobrobytu”, W-wa: 12,30 „Życie gospodarze”, Łódź w progr. ogólnopols. 12,35 Tańce węgierskie Brahmsa w wyk. Br. Rotształtowny skrzypce, akomp. prof. K. Bacewicz, W-wa 12,55 „5 minut poezji, 13,00 „Na ziemiach odzyskanych”, 13,15 Z życia narodów słowiańskich, 13,25 Muzyka obiadowa, Łódź w progr. ogólnopols. 14,00 Aud. sl.-muz. dla dzieci p.t. „Bajki—bajki”, pióra H. Januszewskiej, w reż. K. Gogolewskiej W-wa: 14,25 Aud. dla młodzieży, 14,40 Skrzynka techn. P.R. Łódź: 14,50 Muzyka z płyt, 15,05 Wiad. sportowe, 15,10 Pog. spółdzielcza „Spół-

dzielczość w życiu międzynarodowym” w opr. M. Hessenowej, 15,20 Recital fortepianowy P. Przesmyckiej, 15,45 Koncert reklamowy, W-wa: 16,00 dziennik, Katowice: 16,30 Aud. dla chorych w opr. ks. Reksa, 16,55 Groteska sl.-muz. W-wa: 17,10 Koncert, 17,50 „Nasze Uzdrawiska”, Łódź: 17,55 dla świetlic robotnicz. i Opięka Społeczna w woj. łódzkim w opr. Nacz. St. Krysińskiego, 2. Na szerokim świecie w opr. M. Dąbrowskiej, 3. Tygodniowy przegląd robotniczy w opr. J. Ordona, 4. Płyty, W-wa: 18,30 Pieśń Schuberta i Schumana w wyk. M. Drewniakowej, 19,00 Dziennik, 19,30 Koncert z płyt, Łódź w progr. ogólnopols. 20,00 Koncert Symf. w wyk. Ork. Łódzkiej Filharm. p/d K. Witkomirskiego oraz W. Witkomirskiej — skrzypce. W przerwie opowiadane J. Parandowskiego p.t. „Liś wawrzynu”, W-wa: 21,50 Pog. sportowa, Bydgoszcz: 22,00 Koncert rozrywk. Łódź: 22,30 Koncert zyczeń, W-wa: 23,00 Ostat. wiad. dziennika, 23,20 Progr. na jutro, Łódź: 23,30 Progr. na jutro. Zakończ. aud. hymn do 23,35.

Teatr, muzyka i sztuka

PAŃSTWOWY TEATR WOJSKA POLSKIEGO
 Dziś i dni następnym interesujący dramat współczesny Stefana Ogińskiego „Wielkonoć” ujęty w sugestywne ramy muzyczne młodego kompozytora Jana Krenza. Partię fortepianową wykonuje prof. Kiejstut Bacewicz. Orkiestra członków Filharmonii Łódzkiej. Udział biorą: Kumina, Zewercowicz, Kossobudzka, Łapicki, Woźniak, Maliszewski, Pietraszkiewicz, Leszczyński, Lubeński, Puchowaska, Ordon, Piarski.

TEATR POWSLECHNY TUB

Dziś i dni następnym pierwsza na scenach polskich współczesna sztuka polityczna Adama Ważyka „Stary Dworek” w doskonałej reżyserii Władysława Krasnowieckiego. Udział biorą: Węgrzyn, Macherska, Nawrocka, Swiderski, Rachwańska, Fitewski Skowroński, Dejmek, Dewojno.

TEATR KAMERALNY DOMU ŻOŁNIERZA Daszyńskiego 34

Dziś i dni następnym 4 aktowa komedia G. B. Shawa „MAJOR BARBARA”. Udział biorą: A. Chronicki, K. Dejunowicz, B. Drapińska, H. Dobrocka, L. Dumina, J. Duszyński, I. Horecka, W. Jakubińska, J. Jaron, S. Jaskiewicz, A. Miłkolewski, Z. Mrozowska, L. Tatarski, F. Zukowski, Reżyseria — E. Axer. Dekoracje J. Rybkowski.

Początek punktualnie o godz. 19-tej. Kasa czynna od 10 do 12 i od 15 do 19.

TEATR KOMEDII MUZYCZNEJ „LUTNIA”

Dziś o godz. 19 piękna operetka F. Lehara „WESOLA WDÓWKA” z Jadw. gą Kenda i Michałem Słaskim w rolach głównych. Udział bierze cały zespół artystyczny, chór, balet i orkiestra.

Bilety wcześniej do nabycia w księgarni przy ul. Piotrkowskiej 102a, a od godz. 17 w kasie teatru.

OGŁOSZENIE

Zarząd Miejski w Łodzi Wydział Gospodarczy poszukuje do pracy stałej następujących rzemieślników:
 2 stolarzy, 2 ślusarzy, 1 zduna, 1 murarza, 1 elektrotechnika, 1 dekarza, 2 cyklizmarzy.
 Oferty wraz z życiorysami należy składać w Wydziale Gospodarczym przy ul. Legionów Nr. 8, III piętro, pokój 31.
 Łódź, dnia 23 października 1946 r.
 ZARZĄD MIEJSKI W ŁODZI

OGŁOSZENIE

W Oddziale Nadzoru Budowlanego Starostwa Grodzkiego Śródmiejsko Łódzkiego wakuują stanowiska: inżynierów budowlanych, wzg. architektów z uprawnieniami budowlanymi oraz budowniczych z uprawnieniami budowlanymi.
 Warunki do omówienia.
 Kandydaci, reflektujący na wyżej wymienione stanowiska winni składać podania wraz z życiorysami w Wydziale Personalnym, Piotrkowska 104, pokój 227.
 Łódź, dnia 23 października 1946 r.
 ZARZĄD MIEJSKI W ŁODZI

„ŁÓDŹ” INSTYTUT WYDAWNICZY,

Łódź, Żwirki 17
 k a p i
 M O T O R P I E R Ś C I E N I O W Y
 Z REGULATOREM 4,5 KM NA
 220-380 V.

Lekarze

LECZNICA — PRZYCHODNIA, Piotrkowska 3. Porady ambulatoryjne i domowe lekarzy specjalistów. Przyjęcia 10-19.
 Dr. KONDRACKI specjalista chorób żołądka, kiszki, wątroby, Narutowicza 35, przyjmuje 3-6 telefona 206-99.
 Dr. HENRYK PROCHACKI, choroby skórne i weneryczne, ul. Legionów 17, przyjmuje 12-1 i 3-6 pp.
 Kupno i sprzedaż
 MEBLE wszelkiego rodzaju kupuje i sprzedaje stolarnia, Krasińskiego 3 (Wagnera) przy Rzgowskiej.

OGŁOSZENIA DROBNE

ZESZYTY, bruliony bezdrzewne, ceny hurtowe, poleca: „Składnica Biurowa” Łódź, Piotrkowska 69, telefon 116-60. Prowincja za zaliczeniem.
 KUPIMY samochód osobowy 4-o cylindrowy Stan użycia motoru nie może przekraczać 40 proc. Oferty do P.Z.P.B. Nr: 6. Łódź, ul. Piotrkowska 204

Zaofiarowanie pracy
 TOKARZY i kucharkę do prowadzenia stołówki poszukują Zakłady Przemysłowe St. Weigl, Łódź, Senatorska 7/9.
 POTRZEBNY MASZYNISTA TURBINOWY. zgłaszać się: Państwowe Zakłady Przemysłu Bałwanianego w Łodzi Nr. 18, ulica Wolczańska 239.

PRZYJMĘ kobietę w średnim wieku do dwojga dzieci. Kilińskiego 73 m. 38. Warunki do omówienia na miejscu.
 DRYKIERÓW, ślusarzy narzędziowych na dobre płatną robotę akordową przyjmie Państwowa Fabryka Zegarów, Łódź, Wigury 21.
 INŻYNIERKA-elektryka oraz technika-elektryka poszukuje Przedsiębiorstwo Państwowe „FILM POLSKI”. Podania wraz z życiorysem należy składać w Biurze Studiów Techn. przy ul. Targowej 61.
 Różne
 PRZYBLĄKAŁ się pies wilk chóry. Odebrać można ul. Radwańska 17 u ob. Cieślaka.

Uśmiechnij się!

„Łódzki Instytut Wydawniczy”

zatrudni od zaraz

SKŁADACZY RĘCZNYCH

